

Nr 185.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 17:o) i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909; given Stockholms slott den 27 april 1915.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 17:o) i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909.

Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Berndt Hasselrot.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 2 § 17:o i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt
den 26 maj 1909.

Häri genom förordnas, att 2 § 17:o i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909 skall erhålla följande ändrade lydelse:

2 §.

17:o) mål om kyrkotukt, om uppfostran åt vanartade och i sedligt avseende försummade barn, om skolpliktiga barns skiljande från föräldrar eller målsmän;

mål om tillämpning av vad angående behandling av alkoholister är särskilt stadgat;

mål om disciplinär bestraffning, om avstängande från tjänstgöring under åtalstid;

mål om behörighet att utöva yrke eller verksamhet, som står under medicinalstyrelsens inseende;

mål om bötesansvar, om annat föreläggande vid vite än sådant, som må givas enligt författningar om banker eller andra penninginrättningar, om utdömande av vite enligt andra än nämnda författningar;

mål om häktads vård och behandling, om verkställande av straff;

mål om tillämpning av de med avseende å förbud för vissa personer att vistas å ort, där avdelning av krigsmakten är förlagd, gällande särskilda bestämmelser;

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 24 april 1915.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Efter gemensam beredning med chefen för civildepartementet anförde chefen för justitiedepartementet, statsrådet Hasselrot:

»I det förslag till lag om förbud för vissa personer att vistas å ort, där avdelning av krigsmakten är förlagd, vilket genom en den 16 innevarande april dagtecknad proposition förelagts riksdagen, är i 7 § stadgat, att klagan över beslut, som Konungens befallningshavande meddelat enligt den föreslagna lagen, må föras hos Konungen inom tid, som i allmänhet är bestämd för överklagande av förvaltande myndigheters och ämbetsverks beslut. På sätt framgår av mitt yttrande till statsrådsprotokollet den 16 mars 1915, förutsatte jag vid nämnda lagförslags remitterande till lagrådet, att det skulle tillkomma regeringsrätten att pröva besvär, som anföras i dylika mål. På

grund av nämnda måls beskaffenhet synes det nämligen vara mindre lämpligt, att de upptagas till behandling av Kungl. Maj:t i statsrådet. I följd härav erfordras ändring i den i 2 § av lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909 gjorda uppräknigen av de mål, som tillhöra regeringsrättens upptagande och avgörande.

Jämte den ändring, som av nu nämnd anledning torde böra vidtagas i berörda lag, lärer även, såsom chefen för civildepartementet för mig framhållit, en annan ändring böra äga rum i densamma. Enligt det genom proposition den 26 februari 1915 för riksdagen framlagda förslaget till förordning om behörighet att utöva läkarkonsten har befogenhet tillagts medicinalstyrelsen dels att genom meddelande av legitimationsbevis bevilja läkare behörighet att utöva läkarkonsten, dels även att för viss tid eller tills vidare återkalla given legitimation (2, 3 och 4 §§). Grunderna till förslaget i denna del äro angivna i chefens för civildepartementet yttrande till statsrådsprotokollet den 26 februari 1915, i vilket han bland annat anför följande:

'Om i varje särskilt fall skall prövas, huruvida läkaren visat sig ovärdig eller oförmögen att utöva läkarkonsten, synas de starkare skälen tala för att medicinalstyrelsen är den lämpligaste myndigheten. För en dylik prövning, som icke torde kunna företagas utan en ingående kännedom om läkarverksamheten och dess uppgifter, besitter den tydligen helt andra förutsättningar än domstolarna. Härtill kommer, att avgörande av frågan, huruvida läkare på grund av sinnessjukdom bör fräntagas behörigheten, måste läggas till medicinalstyrelsen, och att en förening hos samma myndighet av prövningen i samtliga fall måste innebära en vinst. Mot denna anordning torde icke med fog kunna invändas, att läkarens rättsäkerhet i väsentligt högre grad skulle tillgodoses med domstols handläggning. En otvivelaktigt fullgod garanti härutinnan kan alltid ernås genom att till regeringsrätten hänskjuta upptagandet och avgörandet av besvär över medicinalstyrelsens beslut.'

I anslutning till vad sålunda tidigare anförts finner jag jämväl nu berörda besvärsmål böra överlämnas till regeringsrättens prövning. Härför talar även den omständigheten, att de till sin natur äro likartade med vissa andra mål, som det enligt nu gällande lagstiftning tillkommer regeringsrätten att avgöra, särskilt de under 17:o i 2 § av lagen om regeringsrätten omförmälda mål angående disciplinär bestraffning och avstängande från tjänstgöring.

I detta sammanhang torde böra beaktas, att i åtskilliga andra författningar bestämmelser äro givna, genom vilka medicinalstyrelsen fått befogenhet att bevilja, vägra eller fräntaga behörighet att utöva

vissa yrken, som stå läkarens nära och i likhet med läkarnes yrkesutövning äro ställda under medicinalstyrelsens inseende. Dylika stadganden finnas i ordningen för tandläkarekonstens utövning den 18 juni 1861, ordningen för fältskärsyrkets utövning den 18 januari 1861, ordningen för sjukgymnasters och sjukgymnastiska instituts verksamhet den 13 juli 1887, reglementet för barnmorskor den 3 september 1909 samt instruktionen för medicinalstyrelsen den 17 december 1914 (angående meddelande av legitimationsbevis för veterinärer och apotekare). Även i de fall, då medicinalstyrelsen meddelat beslut rörande behörighet att bedriva yrke eller verksamhet, som i dessa författningar avses, torde det böra tillkomma regeringsrätten att pröva beslutet.

På grund av vad jag nu anfört har jag inom justitiedepartementet låtit utarbета förslag till lag om ändring i lagen om regeringsrätten, i vilket förslag under 17:o) upptagits dels mål om tillämpning av de med avseende å förbud för vissa personer att vistas å ort, där avdelning av krigsmakten är förlagd, gällande särskilda bestämmelser, dels även mål om behörighet att utöva yrke eller verksamhet som står under medicinalstyrelsens inseende.»

Departementschefen uppläste därefter nämnda förslag till *lag om ändrad lydelse av 2 § 17:o) i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909* samt hemställde, att lagrådets yttrande över förslaget måtte, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, genom utdrag av protokollet inhämtas.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder lämna bifall.

Ur protokollet
N. Beite.

Förslag

till

Lag

**om ändrad lydelse av 2 § 17:o) i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt
den 26 maj 1909.**

Härigenom förordnas, att 2 § 17:o) i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909 skall erhålla följande ändrade lydelse:

2 §.

17:o) mål om kyrkotukt, om uppfostran åt vanartade och i sedligt avseende försummade barn, om skolpliktiga barns skiljande från föräldrar eller målsmän;

mål om tillämpning av vad angående behandling av alkoholister är särskilt stadgat;

mål om disciplinär bestraffning, om avstängande från tjänstgöring under åtalstid;

mål om behörighet att utöva yrke eller verksamhet, som står under medicinalstyrelsens inseende;

mål om bötesansvar, om annat föreläggande vid vite än sådant, som må givas enligt författningar om banker eller andra penninginrättningar, om utdömande av vite enligt andra än nämnda författningar;

mål om häktads vård och behandling, om verkställande av straff;

mål om tillämpning av de med avseende å förbud för vissa personer att vistas å ort, där avdelning av krigsmakten är förlagd, gällande särskilda bestämmelser;

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd tisdagen
den 27 april 1915.*

Närvarande:

Justitieråden BERGMAN,
SJÖGREN,
Regeringsrådet PALMGREN,
Justitierådet DYBERG.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 24 april 1915, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets yttrande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättat förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 17:o) i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av andre ledamoten å justitiedepartementets avdelning för lagärenden, hovrättsrådet Olof af Geijerstam.

Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet
Erik Ölander.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
tisdagen den 27 april 1915.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern **HAMMARSKJÖLD**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena **WALLENBERG**,
Statsråden: **HASSELROT**,
 VON SYDOW,
 friherre **BECK-FRIIS**,
 STENBERG,
 LINNER,
 MÖRCKE,
 VENNERSTEN,
 WESTMAN,
 BROSTRÖM.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet **Hasselrot** anmälde lagrådets den 27 innevarande april avgivna utlåtande över det den 24 i samma månad till lagrådet remitterade förslaget till lag om ändrad lydelse av 2 § 17:o) i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt den 26 maj 1909; och hemställde departementschefen, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan anmärkning, måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställda tacktes Hans Maj:t Konungen förordna, att till riksdagen skulle avlätas proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet
Israel Myrberg.